

Tlačová správa

Luxemburg 10. januára 2019

Podľa audítorov EÚ je potrebné reformovať politiku boja proti podvodom, aby sa zlepšil boj proti podvodom poškodzujúcim rozpočet EÚ

Podľa novej správy Európskeho dvora audítorov musí EÚ posilniť svoj boj proti podvodom a Európska komisia by mala zabezpečiť vodcovstvo a prehodnotiť úlohu a povinnosti jej úradu na boj proti podvodom (OLAF), pretože súčasný systém vyšetrovania podvodov má inherentné nedostatky. V súčasnosti Komisii chýbajú ucelené informácie o rozsahu, povahe a príčinách podvodov. Podľa audítorov to obmedzuje účinné predchádzanie podvodom poškodzujúcim rozpočet EÚ.

Podvody sú skrytým a komplexným fenoménom a ochrana finančných záujmov EÚ pred podvodmi si vyžaduje ucelené a systematické úsilie. Je to kľúčovou zodpovednosťou Európskej komisie. Audítori posúdili, či Komisia náležite riadi riziko podvodných činností, ktoré sú na úkor rozpočtu EÚ. Konkrétne sa zamerali na dostupné informácie o rozsahu, povahe a príčinách podvodov súvisiacich s výdavkami EÚ. Preskúmali, či je strategický rámec riadenia rizík Komisie účinný a či administratívne vyšetrovania úradu OLAF viedli k trestnému stíhaniu a spätnému získaniu finančných prostriedkov.

Audítori zistili, že Komisii chýbajú úplné a porovnateľné údaje o miere zistených podvodov vo výdavkoch EÚ. Okrem toho, zatiaľ nevykonala posúdenie nezistených podvodov ani podrobnú analýzu, čo vedie hospodárske subjekty k tomu, aby sa správali podvodne. Tento nedostatok poznatkov podľa audítorov znižuje praktickú hodnotu a účinnosť plánov Komisie na ochranu finančných záujmov EÚ pred podvodmi.

„Sedem z desiatich občanov EÚ si myslí, že k podvodom poškodzujúcim rozpočet EÚ dochádza pomerne často, aj keď situácia môže byť odlišná. Doterajšie činnosti v oblasti boja proti podvodom žiaľ stále nie sú dostatočné,“ povedal Juhan Parts, člen Európskeho dvora audítorov zodpovedný za túto správu. „Nastal čas na skutočné opatrenia: Komisia by mala zaviesť účinný systém predchádzania, odhaľovania a odrádzania podvodníkov. Reforma úradu OLAF bude lakmusovým testom odhodlania Komisie v boji proti podvodom.“

Účelom tejto tlačovej správy je prezentovať hlavné body osobitnej správy Európskeho dvora audítorov.

Úplné znenie správy je uverejnené na webovom sídle www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – hovorca

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – tlačový tajomník

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

Audítori dospeli k záveru, že súčasný systém, pri ktorom na administratívne vyšetrovania prípadu podozrenia z podvodu zo strany úradu OLAF nadväzuje vyšetrovanie trestného činu na vnútroštátnej úrovni, zaberá veľa času a znižuje pravdepodobnosť trestného stíhania. V priemere 17 prípadov za rok, v ktorých úrad OLAF vyjadril odporúčania – čo je menej než polovica zo všetkých takýchto prípadov – viedlo k trestnému stíhaniu podozrivých podvodníkov. Okrem toho audítori zdôrazňujú, že v záverečných správach úradu OLAF sa v niektorých prípadoch nenachádzajú dostatočné informácie na začatie vymáhania neoprávnene vyplatených finančných prostriedkov EÚ. V rokoch 2012 až 2016 bolo menej než 15 % z celkovej odporúčanej sumy skutočne získanej späť.

Audítori považujú zriadenie Európskej prokuratúry (EPPO) za krok správnym smerom, ale varujú, že so súčasným nariadením o EPPO je spojených niekoľko rizík. Jeden z hlavných problémov sa týka odhaľovania a vyšetrovania, ktoré budú do značnej miery závisieť od vnútroštátnych orgánov. V nariadení sa však nezavádza nijaký mechanizmus, ktorý by EPPO umožnil naliehať na členské štáty, aby vyčlenili prostriedky na iniciatívne činnosti, ktoré sú nevyhnutné na vyšetrovanie podvodov súvisiacich s výdavkami EÚ.

Na dosahovanie lepších výsledkov v oblasti boja proti podvodom poškodzujúcim finančné záujmy EÚ audítori odporúčajú Európskej komisii:

- zaviesť vierohodný systém na podávanie správ o podvodoch a ich meranie, prostredníctvom ktorého sa získajú informácie o rozsahu, povahe a hlavných príčinách podvodov;
- jasne uviesť riadenie rizika podvodov a predchádzania podvodom v portfóliu jedného komisára a prijať novú stratégiu boja proti podvodom založenú na komplexnej analýze rizík;
- posilniť svoje činnosti a nástroje v oblasti predchádzania podvodom;
- prehodnotiť úlohu a povinnosti úradu OLAF s ohľadom na zriadenie EPPO a navrhnúť, aby úrad OLAF získal strategickú úlohu dohľadu nad opatreniami EÚ v boji proti podvodom.

Poznámky pre redaktorov

Pojem podvod označuje akékoľvek zámerné konanie alebo opomenutie, ktorého cieľom je oklamať druhých a ktoré vedie k tomu, že obeť utrpí stratu a páchatel' dosiahne zisk. Podvod súvisiaci s verejnými finančnými prostriedkami sa často spája s korupciou, ktorá sa vo všeobecnosti chápe ako akékoľvek konanie alebo opomenutie, pri ktorom dochádza k zneužitiu úradnej moci alebo ktoré predstavuje snahu dosiahnuť zneužitie úradnej moci s cieľom získať neoprávnenú výhodu.

Komisia a členské štáty spoločne zodpovedajú za ochranu finančných záujmov EÚ pred podvodmi a korupciou. Kľúčovým orgánom EÚ pre boj proti podvodom je v súčasnosti Európsky úrad pre boj proti podvodom (OLAF), ktorý prispieva k navrhovaniu a vykonávaniu politiky Komisie na boj proti podvodom a vedie administratívne vyšetrovania podvodov poškodzujúcich rozpočet EÚ. Do konca roku 2020 začne fungovať Európska prokuratúra (EPPO) s právomocou stíhať trestné činy proti finančným záujmom EÚ v 22 členských štátoch.

Dňa 22. novembra 2018 EDA taktiež uverejnil stanovisko k navrhovanej reforme úradu OLAF, pokiaľ ide o jeho spoluprácu s budúcou Európskou prokuratúrou (EPPO) a účinnosť jeho vyšetrení. V rovnakom čase bolo uverejnené aj stanovisko k plánom na ďalší program EÚ pre boj proti podvodom.

EDA prezentuje svoje osobitné správy Európskemu parlamentu a Rade EÚ, ako aj iným zainteresovaným stranám, napríklad národným parlamentom, subjektom z oblasti priemyslu a zástupcom občianskej spoločnosti. Veľká väčšina odporúčaní, ktoré v našich správach predkladáme, sa zavádza do praxe. Táto vysoká miera prijatia našich odporúčaní vyzdvihuje prínos našej práce pre občanov EÚ.

Osobitná správa č. 1/2019 „Boj proti podvodom súvisiacim s výdavkami EÚ: potrebné opatrenia“ je k dispozícii na webovom sídle EDA (eca.europa.eu) v 23 jazykoch EÚ.